

GELUKKIGE HANS.

HANS was een boereknecht, die zeven jaar lang trouw zijn heer gediend had. Toen die om waren, zei hij tegen zijn heer: „Baas, mijn tijd is om, ik wou nu wel weer graag naar moeder terug, wil u mij mijn loon geven?”

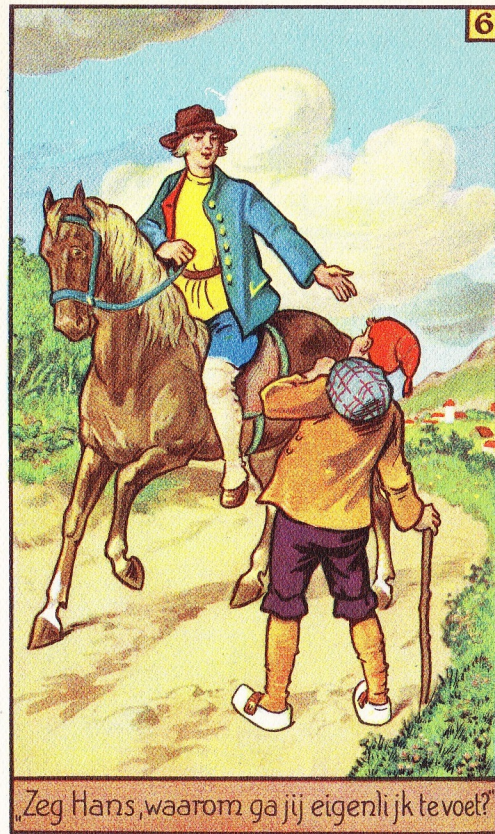
De heer antwoordde: „Wel jongen, je hebt me trouw en eerlijk gediend; zooals je werk was, zoo zal je loon zijn.” Hij gaf hem toen een klomp goud, zoo groot als het hoofd van Hans zelf. Hans haalde zijn zakdoek uit zijn zak, wikkelde de klomp goud er in, legde die op zijn schouder en ging op weg naar huis.

Toen hij zoo voortging en het eene been voor het andere zette, kreeg hij een ruiter in het oog, die lustig en blij op een stevig paard voorbijdraafde.

„Ach,” riep Hans luidkeels, „wat is dat rijden toch fijn. Je zit daar net als op een stoel, je stoot je aan geen steen, je slijt je schoenen niet en je komt toch vanzelf vooruit.”

De ruiter, die dat hoorde, hield zijn paard in en riep: „Zeg Hans, waarom ga jij eigenlijk te voet?”

„Dat moet ik wel,” antwoordde Hans, „ik moet die klomp

„Zeg Hans, waarom ga jij eigenlijk te voet?”

naar huis dragen; het is wel goud, maar ik kan mijn hoofd niet recht houden en hij drukt me zwaar op mijn schouder.”

„Weet je wat?” zei de ruiter, „laten we ruilen; ik zal je mijn paard geven, geef jij mij dan je klomp goud.”

„Heel graag,” zei Hans, „maar ik waarschuw je, het is een heel vrachtje om mee te zeulen.”

De ruiter steeg van zijn paard af, nam de klomp goud van Hans aan, hielp hem op het paard te klimmen, gaf hem de teugels flink in de handen en zei hem nog tot afscheid: „Als je heel hard wil gaan, moet je met je tong klakken en hop, hop! roepen.”

Hans had erg veel schik, toen hij boven op het paard zat en zoo heerlijk kon rijden waarheen hij maar wilde. Het paard liep in flinke stap en dat beviel hem best. Maar na een poosje vond hij, dat het nog wel wat vlugger kon, en daarom begon hij met zijn tong te klakken en riep hij: hop, hop! In eens begon het paard hard te draven, en voordat Hans goed wist wat er gebeurde, lag hij op zij van de weg in de sloot, die de akkers van de weg scheidde. Het paard schrok er zelf van, dat zijn ruiter van zijn rug was gevallen en zou op hol gegaan zijn, als niet gelukkig juist een boer langs de weg kwam aangelopen, die een koe voor zich uit dreef. De boer pakte het verschrikte paard bij de teugel en bracht het naar Hans, die juist uit de sloot was gekrabbeld en weer op zijn voeten was terechtgekomen. Maar hij had zich een beetje bezeerd en zei knorrig tegen de boer: „Dat is toch geen pretje om op zoo’n wild paard te rijden, dat steigert en met zijn achterpooten slaat en je maar tegen de grond slingert; je zou zoo je nek wel kunnen breken. Ik klim er tenminste nooit meer op. Dan is zoo’n koe toch heel wat prettiger; daar kan iemand bedaard achter loopen, en bovendien heb je elke dag je melk, boter en kaas van het dier. Moeder zou er ook zoo’n schik in hebben. Wat zou ik graag zoo’n koe hebben!”

„Wel,” zei de boer, „als ik er je zoo'n groot plezier mee doen kan, dan wil ik de koe wel voor het paard ruilen.”

Hans vond dat prachtig en nam het aanbod met beide handen aan. De boer steeg vlug op het paard en reed in draf weg, terwijl Hans met de koe op de weg bleef staan.

Nu dreef hij het dier rustig voor zich uit en dacht bij zichzelf, dat hij toch een beste ruil had gedaan. „Als ik maar een stuk brood heb, en daaraan zal 't me toch wel niet ontbreken, dan kan ik telkens als ik lust heb, er boter en kaas op eten; en als ik dorst heb, dan melk ik mijn koe en kan de melk opdrinken. Wat kan mijn hart nog meer verlangen?”

Toen hij bij een herberg kwam, hield hij stil; in zijn groote blijdschap at hij alles op wat hij bij zich had, zijn middag- en avondboteram, en zijn laatste centen besteedde hij voor een half glas bier. Toen dreef hij zijn koe weer verder, in de richting van het dorp waar zijn moeder woonde.

Hoe later het werd, hoe dichter bij de middag, des te drukkender werd de hitte. Hans was nu op een weg die door een heide liep, een kale weg waar de zon brandde en die nog wel een uur lang zoo door liep. Hij kreeg het zoo warm, dat zijn tong van dorst aan zijn verhemelte kleefde.

„Dat is te verhelpen,” dacht Hans, „nu ga ik mijn koe melken en dan kan ik mijn dorst stillen.”

Hij bond het dier aan een doode boom, en daar hij geen emmer had, hield hij er zijn leeren muts onder om de melk op te vangen, maar hoe hij ook zijn best deed, er kwam geen druppel melk te voorschijn. En omdat hij nogal onhandig deed, gaf het ongeduldige beest hem ten slotte met zijn achterpoot zoo'n slag tegen zijn hoofd, dat hij tegen de grond tuimelde en een tijd lang niet bedenken kon waar hij was.

Gelukkig kwam juist een slager de weg langs, die op een handkar een jong varken voortduwde.

„Wat is er met je gebeurd?” riep de slager verbaasd uit, terwijl hij Hans overeind hielp. Hans ver-

telde hem wat hem overkomen was. De slager gaf hem zijn drinkflesch en zei: „Neem eens een slokje, dat zal je opknappen. De koe zal wel geen melk geven, dat is een oud dier, dat alleen nog maar deugt om te trekken of om geslacht te worden.”

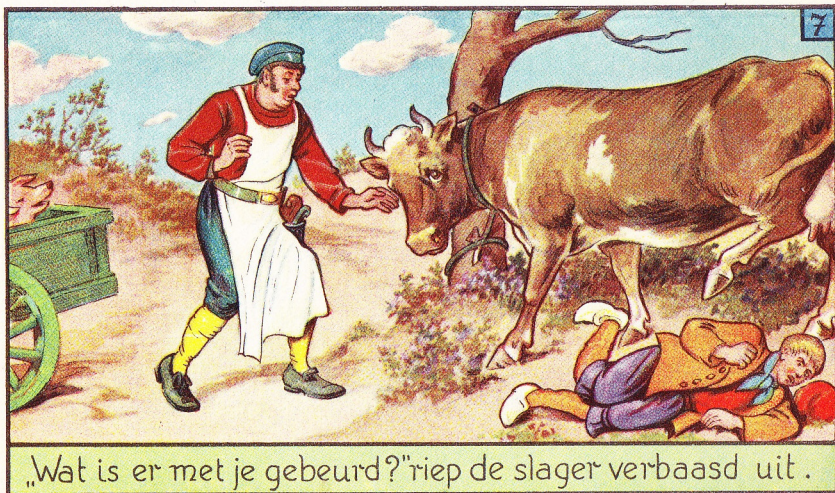
„Wel zoo,” zei Hans, en hij streek zijn hand door zijn haren, „wie had dat kunnen denken! Het is wel prettig als je een dier thuis kan slachten, vooral als 't vleesch goed is. Maar wat heb je aan koeienvleesch, dat is niet malsch genoeg. Als ik maar zoo'n jong varkentje had, dat smaakt anders, en dan heb je ook nog worst!”

„Zeg Hans,” zei de slager, toen hij dit hoorde, „als ik je plezier kan doen, wil ik wel ruilen en het varken geven voor de koe.”

„God loone je je vriendschap,” zei Hans dankbaar. Hij gaf de koe aan de slager, die het varkentje van de kar losmaakte en het touw, waaraan het vastgebonden was, aan Hans ter hand stelde.

Hans stapte verder en dacht, hoe alles hem toch naar wensch ging; zoodra hem iets vervelends trof, werd het dadelijk weer goed gemaakt.

Even later kwam een jongen naast hem loopen, die een mooie witte

„Wat is er met je gebeurd?” riep de slager verbaasd uit.

gans onder de arm droeg. Ze gingen wat praten om de tijd te korten, en Hans begon van zijn geluk te vertellen en dat hij telkens zoo'n goede ruil had gedaan.

De jongen zei, dat de gans moest dienen voor een doopmaaltijd. „Voel eens”, zei hij en pakte het dier bij de vleugels, „hoe zwaar hij is, maar we hebben hem ook al acht weken lang vet gemest. Wie in zoo'n gebraden gans bijt, die loopt het vet aan beide kanten uit zijn mond.”

„Ja”, zei Hans, en hij woog het dier met de eene hand, „die heeft zijn gewicht, maar mijn zwijntje is ook niet mis.” Intusschen keek de jongen naar alle kanten rond en schudde heel bedenkelijk het hoofd. „Zeg eens”, zei hij, „met je varken is 't niet heelemaal pluis. In het dorp waar ik juist doorheen gekomen ben, hebben ze bij de burgemeester net zoo'n varken uit de stal gestolen. Ik vrees, ik vrees, dat dit hetzelfde dier is. Ze hebben menschen uitgezonden om het te zoeken, en je zou er slecht aan toe zijn als ze jou met dit varken ontdekten; het minste wat ze zouden doen is je in de gevangenis te stoppen.”

Nu werd de brave Hans bang. „O hemel”, zei hij, „help me toch uit de nood. Jij bent hier beter thuis dan ik, neem jij mijn varken mee en geef mij je gans.”

„Het is wel een beetje gewaagd”, antwoordde de jongen, „maar ik wil toch geen schuld er aan hebben dat jij in het ongeluk komt.” Meteen nam hij het touw van het varken in de hand en snelde een zijweg in. De brave Hans ging nu, van zorgen vrij, met zijn gans onder zijn arm naar zijn dorpje toe.

„Als ik 't goed bedenk”, zei hij bij zichzelf, „dan heb ik nog voordeel bij de ruil. Vooreerst dat lekkere ganzengebraad, dan al het vet dat er uitdruppelen zal, dat geeft me boterammen met ganzevet voor drie maanden, en eindelijk nog die mooie witte veeren: daar laat ik een hoofdkussen van maken en dan kan ik slapen zonder dat ze me in slaap hoeven te wiegen. Wat zal moeder dat prettig vinden!”

Toen hij door het laatste dorp gegaan was, stond daar een scharesliep met zijn kar; het rad

snorde lustig en de man zong er zijn liedje bij:

„Ik slijp de scharen en draai ge-
zwind

En hang mijn manteltje naar de
wind.”

Hans bleef staan kijken hoe hij het deed; eindelijk sprak hij de scharesliep aan en zei: „Het gaat je zeker goed, want je zit zoo lustig te slijpen.”

„Ja zeker”, antwoordde de scharesliep, „het is een voordeelig zaakje. Een goeie scharesliep is iemand die, telkens als hij zijn hand in zijn zak steekt, er ook geld in vindt. Maar waar heb jij die mooie gans gekocht?”

„Die heb ik niet gekocht”, antwoordde Hans, „ik heb hem voor mijn varken geruild.”

„En hoe kwam je aan het varken?”

„O, dat heb ik voor de koe gekregen.”

„En de koe?”

„Die heb ik voor een paard geruild.”

„Maar hoe kwam je aan dat paard?”

„Daar heb ik een klomp goud voor gegeven, zoo groot als mijn hoofd.”

„En dat goud?”

„Wel, dat was mijn loon voor zeven jaren dienst.”

„Je hebt je toch altijd goed weten te helpen,” zei de scharesliep, „kon je 't nu nog maar zoo ver brengen, dat je het geld in je zak hoorde springen wanneer je opstaat, dan was je geluk gemaakt.”

„Hoe moet ik dat doen?” vroeg Hans.

„Wel man, je moet een scharesliep worden net als ik; je hebt daar eigenlijk niets voor noodig dan een slijpsteen, al het andere komt vanzelf terecht. Daar heb ik er één; die is wel een beetje beschadigd, maar je hoeft er mij ook alleen maar je gans voor te geven. Wil je dat?”

„Hoe kan je dat nog vragen?” antwoordde Hans. „Ik word immers de gelukkigste mensch op aarde! Want als ik geld heb, zoodra ik mijn hand in mijn zak steek, waar heb ik dan nog voor te zorgen?” Meteen reikte hij hem de gans over en nam de slijpsteen in ontvangst.

„Kijk”, zei de scharesliep, en hij raapte een gewone zware kei op, die naast hem op de grond lag, „neem die er nog bij,

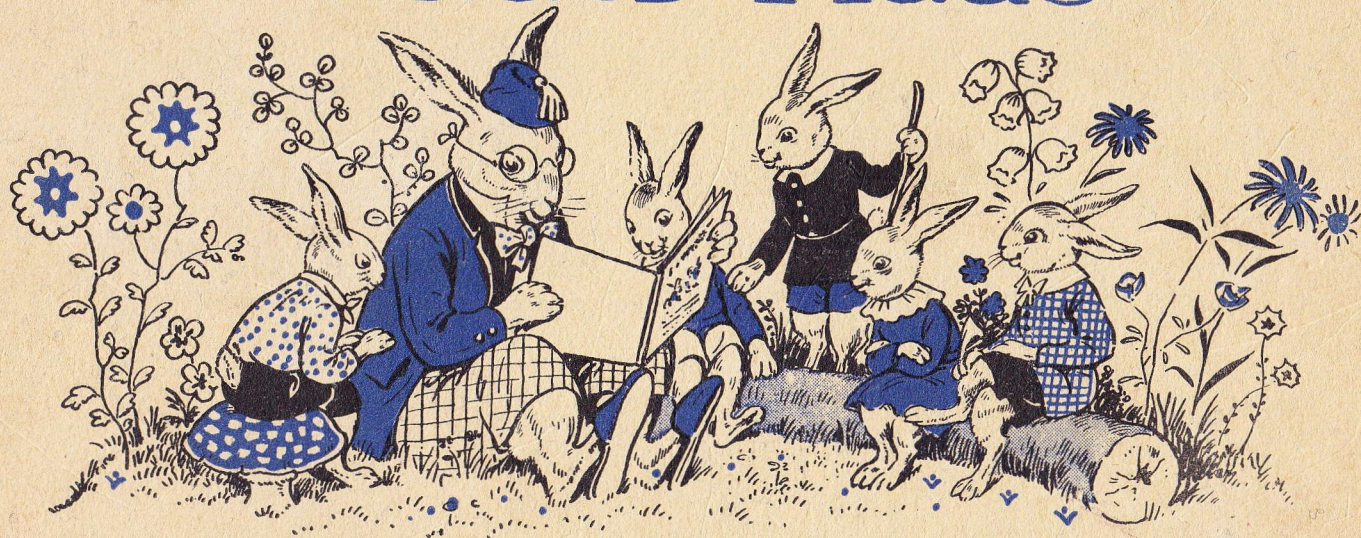
dat is een flinke; daar kan je goed je oude spijkers op recht kloppen. Draag die ook maar mee.” Hans pakte de steen op en ging met vergenoegd hart verder; zijn oogen schitterden van plezier. „Ik moet toch wel in een geluksvel geboren zijn”, riep hij; „alles wat ik wensch gebeurt dadelijk, net als bij een zondagskind.”

Maar Hans was van de vroege ochtend af al op de been geweest en begon moe te worden; ook begon de honger hem te kwellen, want hij had uit blijdschap over de koe, die hij gekregen had, al zijn voorraad opgegeten. Hij kon haast niet verder en moest ieder oogenblik rusten; daarbij kwam dat de steenen hem erg bezwaarden. Toen kwam de gedachte bij hem op, dat het toch wel prettig zou zijn als hij ze nu niet behoefde te dragen. Met een slakkegang kwam hij eindelijk bij een put die in het veld stond; uitgeput van honger en dorst wilde hij zich eerst even met een teug water verkwikken, maar om bij het zitten de steenen niet te beschadigen, legde hij die zorgvuldig op de rand van de put neer. Toen ging hij zelf zitten en bukte zich om te drinken, maar per ongeluk stootte hij even tegen de steenen, en die vielen van de rand af in de put.

Toen Hans zag hoe ze in de diepte zonken, sprong hij van plezier op, knielde toen neer en dankte Onze Lieve Heer met tranen in de oogen, dat Hij hem ook nog die gunst bewezen had, om hem op zoo'n goede manier, zonder dat hij zich een verwijt hoefde te maken, van die zware steenen te bevrijden, die hem zoo gehinderd hadden.

„Zoo gelukkig als ik, is er geen mensch onder de zon!” jubelde Hans. Opgewekt, met frissche moed, omdat hij van alle last bevrijd was, sprong hij nu op en liep verder, tot hij thuis bij zijn moeder kwam.

Sprookjesboeken van Vader Haas

NAVERTELD DOOR FELIX ORTT MET PRENTJES VAN JAN WIEGMAN
VIERDE BOEKJE
UITGAVE VAN HAAS' AZIJNFABRIEKEN N.V.
— — — HAARLEM — — —

Sprookjesboeken van Vader Haas

VIERDE BOEKJE

Sprookjes van Grimm, voor de kleintjes naverteld

DOOR

FELIX ORTT